

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă**

Test 24

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

*Évi a helyén ült, a középső padsor első sorában. Mellette Andrea helye üres volt.
–Hol késhet? – gondolta Évi nyugtalanul.–Andrea sohasem késik [...]
Az ajtónyitásra hátranézett... de most sem Andrea lépett be, hanem egy piros masnis, szemüveges vadidegen gyerek.
A jövevény megállt a padsorok előtt, és barátságosan köszönt:
–Szervusztok! Szabó Zsuzsi vagyok, ide fogok járni a negyedik a-ba.
–Nem hiszem – hallatszott Hajagos Ádi mély hangja, és néhányan máris kuncogni kezdtek.
–Éspedig miért nem? – kérdezte az új kislány, és cseppet se látszott ijedtnék.
–Mert ez a mi osztályunk. Ez egy normális osztály. Ez nem állatövoda. Szemüvegesek a b-ben vannak, ott direkt szeretik őket. Nálunk ilyenek nincs helye. Szemüveges kígyók a terráriumban, állatkert, főbejárat, nyitva kilenctől hatig.
–Jó humorod van – ismerte el Szabó Zsuzsi.
–Nem szoktam viccelni.
–Legfeljebb veled nem leszek beszélő viszonyban – mondta az új kislány.
–Senkivel sem fogsz beszélni, senki sem fog válaszolni neked – mondta fenyegetően Ádi.
–Ezt ugyan honnan tudod?
–Mert megtiltom nekik.
–Te?
–Én.
–Hát ki vagy te? – csodálkozott a szemüveges kislány.
–Majd megtudod – felelte Ádi, és odament az új kislányhoz, és meghúzta az orrát.
–Mondd, mi bajod van velem? – kérdezte Szabó Zsuzsi, inkább meglepetten, mint mérgesen.
–Például az, hogy te bizonyosan jeles tanuló vagy.
–Tiszta ötös, ha nem haragszol.
–Ó, nem, nem haragszom – mondta Ádi, és zsebre dugta a kezét. – Csak megéreztem. Szagról megismerem az illet. Stréber, magolós, tanító nénik, tanító bácsik kedvence. Neked ilyen az egész családot?
A negyedik a remekül szórakozott. De az új kislány elpirult.
–Hagyd békén a családomat, jó?
Ádi még szemtelenebb lett.
–Nem is kell a kedves családotról mesélned. Biztosan szemüveget hord mindenki, a papád, a mamád, tizenkilenc kisöcséd. És valamennyien szemüvegben is alusztok.*

–Persze, ugyanúgy, ahogy a te családod cipőben – vágta rá Zsuzsi, és az osztály ezen is nevetni kezdett. Ádi dühösen nézett a nevetőkre, mire azok ijedten lapultak. Ádi megfogta az új kislány karját.

–No, ide figyelj. Fogadjunk, hogy nem fogod nálunk karácsonyig kibírni.

–Fogadjunk – felelte az új kislány[...]

Az osztályban megint kuncogás hallatszott itt–ott. Ilyen még nem volt, hogy a félelmes Hajagos Ádin mulatni merjen valaki. Ádi nem is hagyta magát. Évire mutatott.

–Kerekes, mondd meg neki, hogy itt senki sem fog veled szóba állni!

Évi megijedt, a padján kaparászott, mintha nem hallaná a parancsot.

–Kerekes, neked szóltam![...]

Évi hangosan, de egy kicsit akadozva mondta:

–Menj másik osztályba. Itt senki sem fog veled szóba állni.

(Fehér Klára: *Mi, szemüvegesek*)

1. Kik a részlet szereplői, és milyen viszonyban vannak egymással? 5 pont
2. Mutasd be 5–6 mondatban Hajagos Ádit a fenti részlet alapján! 5 pont
3. Hogyan viszonyul Zsuzsi az őt ért sértésekhez? 5 pont
4. Alkoss 5 összetett szót, melynek előtagja vagy utótagja a szem szó legyen! 5 pont
5. Alkoss egy-egy mondatot a piros szóval úgy, hogy
 - a. főnév legyen
 - b. melléknév legyen 4 pont
6. Írj ki a fenti szövegből két összetett, két képzett és két ragos szót! 6 pont
7. Írd meg 10–15 mondatban Zsuzsi monológját, miután hazaérve az iskolából, a szobájában végiggondolja a délelőtti eseményeit! 15 pont

SUBIECTUL al II-lea

45 puncte

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre oldd meg a feladatokat!

A *Cimbora* 1922. február 12-én indult a szatmári Szabadsajtó Könyvnyomda és Lapkiadó Rt kiadásában, kezdeményezője Szentimrei Jenő volt. Az ő felkérésére Benedek Elek a 29. számtól kezdődően szerkeszti a lapot Kisbaconból. Hetilapként indult, később havi három lapszámra tömörült a megjelenése. Nyomtatták Nagybányán, Szatmáron, Baróton, a kiadóhivatal székhelye Szatmáron volt.

A lap alcíme: „jó gyerekek képes hetilapja”, majd „Románia és az utódállamok egyetlen magyar nyelvű képes gyermeklapja”. Verset, prózát, rejtvényeket, ismeretterjesztő cikkeket közölt. Helyet kaptak benne a magyar és egyetemes gyermekirodalom klasszikusai, de Benedek Elek arra is ügyelt, hogy minél jobban bevonja a legjobb hazai kortárs szerzőket, többek között Áprily Lajos, Berde Mária, Kacsó Sándor, Karácsony Benő, Reményik Sándor, Sipos Domokos, Tompa László, Tamási Áron, Ignác Rózsa közöl írásokat a lapban. A *Cimborában* közöl verset először Dsida Jenő 1923-ban. Ignác Rózsa első írása is itt jelenik meg 1926-ban.

Az első világháborút követő időszak oktatási viszonyai között sok diák számára a *Cimbora* jelentette az egyetlen eleven kapcsolatot a magyar nyelvvel és a magyar irodalommal. Ezért is volt rendkívüli jelentősége az Elek nagyapó üzeni c. állandó rovatnak mely révén bensőséges kapcsolatot tartott fenn olvasóival. Az olvasói levelekre személyesen levélben, vagy a lap hasábjain válaszolt. A *Cimborán* keresztül Benedek Elek a világban való korszerű tájékozódásra, a hagyományok megbecsülésére, az anyanyelv ápolására nevelt: „az állam nyelvét meg kell tanulni, és édesanyátok nyelvét nem szabad elfelejteni”. Az utolsó lapszám 1929-ben jelent meg. Több ízben is történt kísérlet a *Cimbora* újjáélesztésére Benedek Elek

halála után. 1937-40 között Új Cimbora címen jelent meg, majd 1990-92 és 1994-től napjainkig működik Cimbora néven gyermekeknek szóló irodalmi lap Erdélyben.

(<https://benedekelek.ro/cimbora.php>)

1. Kinek a kezdeményezésére indították útjára a Cimbora nevű gyermeklapot? 5 pont
2. Melyik számtól kezdődően szerkesztette a lapot Benedek Elek? 5 pont
3. Hol NEM nyomtatták ki a lapot? A helyes megoldás betűjelét írd ki a vizsgalagra!
 - a. Nagybányán
 - b. Kisbaconban
 - c. Baróton
 - d. Szatmáron 4 pont
4. Sorolj fel 6 olyan szerzőt, akinek az alkotása megjelent a lapban! 6 pont
5. Milyen írások kaptak helyet a Cimborában? A helyes megoldások betűjelét írd ki a vizsgalagra!
 - a. ismeretterjesztő cikkek
 - b. hirdetések
 - c. rejtvények
 - d. versek 4 pont
6. Melyek IGAZAK és melyek HAMISAK a következő megállapítások közül? Jelöld őket!
 - a. A gyermeklap első száma 1912-ben jelent meg.
 - b. Dsida Jenő a Cimborában közölt először verset.
 - c. A lapban csak kortárs szerzők művei jelentek meg.
 - d. A Cimbora havilapként indult.
 - e. Az első világháborút követő időszakban a Cimbora jelentette az egyetlen eleven kötetléket a magyar nyelvvel és a magyar irodalommal. 5 pont
7. Mire nevelte ifjú olvasóit Benedek Elek a Cimborán keresztül? 5 pont
8. Az első szám megjelenésétől kezdődően a lap kiadása hányszor szünetelt? 5 pont
9. Volna kedved Cimbora-olvasóvá válni? Fejtsd ki véleményed 4–5 mondatban! 6 pont